

Актуальність проекту

Актуальність проекту полягає у подоланні технологічного інформаційного і цифрового відставання та прискореного впровадження в музеях сучасних інформаційних технологій ведення електронного обліку та обміну інформацією про об'єкти спадщини в музейній діяльності, професійних комунікаціях, культурних, наукових та інших заходах.

Для держави вкрай необхідним є створення єдиного інформаційного ресурсу (бази даних) з інформацією про всі предмети Музейного фонду України, що спонукали події 2014 року, коли частина культурної спадщини, яка знаходилась на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей і в анексованому Криму залишились поза правовим полем і культурним простором України. Однією з причин цих наслідків є відсутність єдиного електронного ресурсу з обліковою інформацією про кількісний і якісний склад Музейного фонду України. Облікові дані про музейні колекції й об'єкти культурної спадщини зберігаються на паперових носіях і локально – у музеях.

З огляду на це, створення на сучасному технологічному та інформаційно-комунікаційному рівнях у мережевому ресурсному середовищі електронного інформаційного ресурсу культурної спадщини і культурних цінностей при Міністерстві культури України на часі. Створення такого ресурсу передбачено середньостроковим планом пріоритетних дій Уряду до 2020 року (Розпорядження КМ України № 275-р. від 03.04.2017). Технічно такий ресурс можливо створити лише за умови запровадження у кожному музеї України електронного обліку музейних предметів на єдиній нормативно-методичній основі. З цією метою вже створюється нормативна база, зокрема

розроблено "Порядок обліку музейних предметів в електронній формі", Наказ Міністерства культури України № 784 від 09.09.2016 (надалі – "Порядок обліку"), який регламентує набір даних та правила їх експорту до єдиного електронного інформаційного ресурсу та обміну між колекціями різних музеїв.

Створення в музеях веб-ресурсів за цими правилами і на нормативних засадах відповідно до міжнародних стандартів та практик (які вже покладені у "Порядок обліку") також забезпечить уніфіковане веб-презентування національної спадщини у глобальних системах та обмін інформацією про музейні предмети з усім світом.

Отже, **перший аспект актуальності** визначається саме необхідністю прискореного впровадження електронного обліку відповідно до вимог "Порядку обліку" та формування сучасного веб-ресурсу музейних колекцій у

кожному музеї, зокрема в НІАМ «Київська фортеця», на що є спрямованим цей проект.

Другий аспект актуальності проекту пов'язаний з відсутністю в Україні програмних продуктів з комплексним функціоналом, відповідним вище зазначеним орієнтирам. Наявні в музеях програмні рішення не відповідають усім вимогам "Порядку обліку" і не забезпечують комплекс необхідних облікових, обмінних та веб-презентаційних технологій. З урахуванням того, що в НІАМ «Київська фортеця» вже ведеться робота зі створення електронної бази даних для веб-презентації музейних колекцій, доцільним є доповнення її елементами даних і функціоналом відповідно до вимог "Порядку обліку", що дозволить збагатити обліковими даними вже створені електронні описи музейних предметів і повноцінно складати нові. А розробка презентаційної частини веб-ресурсу музейних колекцій, що формується на основі ведення цієї бази даних, дозволить репрезентувати музейні предмети в мережі Інтернет і здійснювати обмін та інтеграцію з іншими ресурсами та системами.

Важливість проекту у світовому контексті полягає в сприянні мультикультурності через розкриття української спадщини у відкритих веб-ресурсах та похідних культурних продуктах, забезпечуючи більш глибоке пізнання України у світі, що сприятиме відкритості міждержавного діалогу.

Крім зазначеного у проектній заявці пріоритету конкурсу, проект відповідає також таким пріоритетам:

- іншим пріоритетам конкурсу:

- *підтримка культурних проектів на етапі їх концептуалізації, підготовки, препродакшену – у частині розробки та апробації нових технологій і метододик, придбання і апробації обладнання для його подальшого використання у процесах діджиталізації у технологічному режимі;*
- *сприяння проведенню аналітичної і дослідницької діяльності у сфері культури і мистецтв – у частині використання електронного музейного обліку і моніторингу використання веб-ресурсу для статистичного аналізу, цифрової паспортизації і систематизації фондів для наукових досліджень;*
- *сприяння впровадженню інновацій, цифрових технологій та діджиталізації у сфері культури і мистецтв – у частині формування програмно-технологічної основи, електронної бази даних, цифрового архіву фондів і, власне, веб-ресурсу як платформи для впровадження інновацій, розвитку цифрових технологій та діджиталізації, онлайн-сервісів, та розробки культурних веб-продуктів;*
- *сприяння презентації української культури і мистецтв за кордоном – у частині формування цифрових колекцій і описів музейних предметів відповідно до вимог міжнародних правил експортування даних для обміну*

та інтеграції у глобальні європейські та світові веб-ресурси, що сприятиме популяризації національної спадщини за кордоном;

- **національним пріоритетам**, зокрема

"Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018 – 2020 роки" (Розпорядження КМ України № 67-р. від 17.01.2018, п. 21: Забезпечення організаційних, методологічних та технологічних заходів щодо створення інтерактивного і мультимедійного контенту та відповідної цифрової платформи його розвитку, наповнення та використання для загального доступу);

- державній політиці України у сфері культури, зокрема

"Середньостроковому плану пріоритетних дій Уряду до 2020 року" (Розпорядження КМ України № 275-р. від 03.04.2017, п. 17: Створення електронного інформаційного ресурсу з базами даних про об'єкти культурної спадщини, культурні цінності (у тому числі предмети Музейного фонду України), створення електронного інформаційного ресурсу, який складатиметься з модулів (баз даних), з подальшою інтеграцією такої інформації у національні та міжнародні інформаційні ресурси, та забезпечення диференційованого доступу до неї цільових аудиторій).

Зазначені **напрями культурних політик у проекті доповнюються креативним персоналізованим підходом** до дизайну запланованого проектом веб-ресурсу, а саме – розробкою індивідуальних дизайнерських рішень для інтерфейсів на уніфікованій структурі даних і функціоналі веб-ресурсу.

Результати проекту **доповнять наявні культурні ініціативи** у секторі спадщини, зокрема створюватимуть синергетичний ефект з ініціативою

"Україніка в Європані" (з 2013 р.) з представлення українського контенту в глобальному веб-ресурсі оцифрованої європейської спадщини, а також з майбутніми національними проектами з ведення єдиних електронних реєстрів спадщини, інтегрування цифрових колекцій різних музеїв, бібліотечних, архівних та інших фондів і зібрань за тематичною, географічною, часовою ознаками, пам'ятними датами, видатними постатями тощо.

Проект **не повторює інші ініціативи чи проекти, не був ніде втіленим раніше**, проте є якісним технологічним, методологічним і практичним розвитком попередніх впроваджень інноваційних технологій у НІАМ "Київська фортеця" та в інших музеях, якісним розвитком електронної бази і цифрового музейного ресурсу, а також забезпечує посилення веб-присутності НІАМ "Київська фортеця" і Національного музейного фонду України в цілому в мережі Інтернет.

Мета проекту:

впровадження в інформаційний виробничий процес НІАМ "Київська фортеця" інформаційних технологій:

- електронного обліку музейного фонду;
- формування цифрових музейних колекцій з представленням їх у веб-ресурсі "Цифрові музейні колекції Київської Фортеці".

Основою розробки цих технологій є наявне у музеї програмне забезпечення "Система керування цифровими колекціями DC-Visu" і база даних з первинними електронними описами на 6,3 тис предметів музейного фонду.

Головні цілі та завдання проекту:

- доповнити структуру бази даних і розробити програмно-технологічні рішення з формування та експортування облікових даних про музейні предмети відповідно до вимог "Порядку обліку";
- здійснити якісне оцифрування та/або цифрову фотофіксацію 1000 предметів та їх облікових документів;
- розробити загальну інформаційну структуру та інтерфейси веб-ресурсу цифрових колекцій музею;
- апробувати розроблені програмно-технологічні рішення на обраному масиві з 1000 музейних предметів з формуванням и представленням у веб-ресурсі відповідних цифрових колекцій.

Додаткове завдання:

Створення web-ресурсу проекту (інформаційно-методичний контент):

- розробити загальну інформаційну структуру та інтерфейс веб-ресурсу;
- організувати наповнення цього ресурсу інформаційно-методичним контентом, зокрема нормативно-методичними матеріалами, які будуть використовуватися і створюватися під час реалізації проекту, а також прикладами, повідомленнями, презентаціями, звітами тощо.

Очікувані результати:

- база даних з обліковими даними про музейні предмети;
- електронна картотека / архів оцифрованих облікових документів на музейні предмети*;
- робочі місця (інтерфейси) для внесення електронних облікових даних про музейні предмети;
- функціонал експорту облікових даних в обмінному XML-форматі відповідно до вимог "Порядку обліку";
- інструктивно-методичні матеріали з електронного музейного обліку і формування онлайн-колекцій;
- веб-інтерфейси цифрових колекцій;
- веб-ресурс "Цифрові музейні колекції Київської фортеці";
- веб-ресурс "Проект НІАМ "Київська фортеця" "Цифрові музейні колекції Київської фортеці" за грантом УКФ": інформаційно-методичний контент*.

Короткострокові результати проекту:

- впровадження розроблених програмно-технологічних рішень у інформаційно-виробничу діяльність НІАМ "Київська фортеця";
програмно-технологічний комплекс (платформи)
- створення веб-ресурсу і розміщення цифрових колекцій, сформованих у процесі реалізації проекту, у веб-мережі для доступу цільової аудиторії:
цифровий ресурс НІАМ "Київська фортеця"

а також

- формування електронної картотеки / архіву оцифрованих облікових документів на музейні предмети*;
електронний архів облікової документації
- створення веб-ресурсу з інформаційно-методичним контентом, сформованим у процесі реалізації проекту, розміщення у мережі для доступу професійної спільноти*.
веб-сайт проекту

Довгострокові результати проекту:

- використання розроблених програмно-технологічних рішень як платформи для подальшого розвитку функціоналів електронного обліку та веб-ресурсу цифрових музейних колекцій;
- здійснення повного обліку предметів музейного фонду в електронному вигляді;
- формування сталих фондів та поточних тематичних цифрових колекцій НІАМ "Київська фортеця".

* завдання, що сформувалися підчас корегування бюджету проекту